

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันสภาพสังคมไทยเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว อันเนื่องมาจากการพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้า ทั้งทางด้านสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง ตลอดจนมีการนำเทคโนโลยีต่าง ๆ จากต่างประเทศเข้ามาใช้ในการพัฒนาประเทศ รวมทั้งสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ซึ่งประดิษฐ์จากเทคโนโลยีสมัยใหม่ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานเป็นผลให้เกิดนวัตกรรม กันมากขึ้น การให้ความสำคัญคุณค่าทางจิตใจด้านคุณธรรม จริยธรรมกลับลดลงไป ลักษณะเช่นนี้ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของประชาชนเป็นเหตุให้คนส่วนใหญ่จะต้องปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมของสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลงสภาพที่เคยอยู่แบบพึ่งพาอาศัยกันเปลี่ยนเป็นสภาพที่ต่อสู้ดิ้นรนแข่งขันกันเพื่อความอยู่รอดในสังคม อนึ่งการพัฒนาประเทศจะดำเนินไปอย่างมี คุณภาพเพียงใดย่อมขึ้นอยู่กับลักษณะของประชากรโดยส่วนใหญ่ กล่าวคือประชากรต้องมีคุณภาพ ชีระ ชัยยุทธยรรยง (2535 : 45-46) กล่าวไว้ว่า สิ่งที่ต้องคำนึงในการพัฒนาประเทศคือการพัฒนาคน ด้วยการจัดการศึกษาและให้ความรู้แก่คน อย่างไรก็ตามหากคนมีความรู้แต่ ขาดคุณธรรมและจริยธรรมแล้ว สังคมนั้นจะขาดความสงบสุขซึ่งในการพัฒนาคนจะกระทำ ได้ด้วยการจัดการศึกษาให้ความรู้แก่ประชากรและองค์กรที่เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการสร้างเสริม คุณภาพ ของคน ได้แก่ สถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา และสถานศาสนา แต่การมุ่งเน้น ให้ความรู้ด้านวิชาการเพียงอย่างเดียวไม่ได้ ทำให้เป็นคนเกิดคุณภาพ จำเป็นต้องสอดแทรก คุณธรรมและ จริยธรรมควบคู่ไปกับการศึกษาในส่วนอื่น ๆ ด้วย

กรมอาชีวศึกษาเป็นหน่วยงานหนึ่งที่มีหน้าที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาด้านอาชีพ ซึ่งแบ่งประเภทวิชาเป็น 5 ประเภท ได้แก่ เกษตรกรรม คหกรรม พาณิชยกรรม ศิลปหัตถกรรม และช่างอุตสาหกรรม จัดการเรียนการสอน 6 หลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง หลักสูตร ประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพพิเศษ หลักสูตรระยะสั้น วิทยาลัยเทคนิคเป็นสถานศึกษาหนึ่งในสังกัดกรมอาชีวศึกษา ซึ่งผลิตนักศึกษาให้มีคุณภาพ เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานทั้งภาครัฐบาลและเอกชน รวมทั้งสามารถประกอบ อาชีพอิสระ ผู้ที่จะศึกษาให้ประสบผลสำเร็จและสามารถนำวิชาชีพ ไปประกอบอาชีพให้บังเกิด ผลดีได้ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้คู่คุณธรรม

อนึ่ง ผู้สำเร็จการศึกษาด้านอาชีวศึกษาโดยส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเป็นลูกจ้างอยู่ใน สถานประกอบการเอกชน เจ้าของสถานประกอบการมักจะกำหนดคุณสมบัติของลูกจ้าง โดยคำนึง ถึงคุณสมบัติพิเศษที่มีอยู่ในตัวของผู้สมัครมากกว่าการพิจารณาในเรื่องผลการศึกษา นั่นคือ พิจารณาคัดเลือกคนดีมากกว่าคนเก่ง คำว่า “คนดี” ในสายตาของเจ้าของสถานประกอบการ

ได้แก่ ผู้ที่มีความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ การประหยัด ความขยัน อดทนและมีระเบียบวินัย เป็นต้น ฉะนั้นกรมอาชีวศึกษาในฐานะที่เป็นแหล่งผลิตนักศึกษา เพื่อป้อนเข้าสู่ตลาดแรงงาน จำเป็นที่จะต้องจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพทั้งด้านวิชาการและคุณธรรม จริยธรรม ด้วย

ดังนั้นการศึกษาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน นักศึกษาอาชีวศึกษา ในสังกัด วิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 7 จะมีประโยชน์ในทางเป็นข้อมูลสารสนเทศ สำหรับประกอบการบริหารการศึกษาและการจัดการศึกษาในวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา ซึ่งจะทำให้กิจกรรมการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลมากที่สุด

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาอาชีวศึกษา ในสังกัดวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 7 ด้านความรับผิดชอบ ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความเสียสละ ด้านการประหยัด และด้านการมีระเบียบวินัย

2. เพื่อเปรียบเทียบคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาอาชีวศึกษา ในสังกัดวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 7 โดยจำแนกตามระดับการศึกษา ประเภทวิชา ผลการศึกษา และอาชีพผู้ปกครอง

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตของด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาอาชีวศึกษา ในสังกัดวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 7 ใน 5 ด้าน ดังนี้

1.1 ด้านความรับผิดชอบ

1.2 ด้านความซื่อสัตย์

1.3 ด้านความเสียสละ

1.4 ด้านการประหยัด

1.5 ด้านการมีระเบียบวินัย

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร

ประชากร ได้แก่ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 และนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีที่ 2 ในสังกัดวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 7 จำนวน 9,767 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียน นักศึกษาอาชีวศึกษา ในสังกัดวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 7 จำนวน 369 คน ซึ่งกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ ตารางสำเร็จรูปของเครจซีและมอร์แกน(R.V.Krejcie and D.W.Morgan) และทำการสุ่มตัวอย่าง แบบหลายขั้นตอน (Multi Stage Random Sampling)

3. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพของนักศึกษา จำแนกเป็น

3.1.1 ระดับการศึกษา

3.1.1.1 ปวช. 3

3.1.1.2 ปวส. 2

3.1.2 ประเภทวิชา

3.1.2.1 ช่างอุตสาหกรรม

3.1.2.2 พาณิชยกรรม

3.1.2.3 คหกรรม

3.1.3 ผลการศึกษา

3.1.3.1 น้อยกว่า 2.00

3.1.3.2 2.00 – 2.50

3.1.3.3 2.51 – 3.00

3.1.3.4 มากกว่า 3.00

3.1.4 อาชีพผู้ปกครอง

3.1.4.1 รับจ้าง

3.1.4.2 เกษตรกร

3.1.4.3 ข้าราชการ/ รัฐวิสาหกิจ

3.1.4.4 นักธุรกิจ

3.1.4.5 ค้าขาย

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ คุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาอาชีวศึกษา ในสังกัด วิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 7 ใน 5 ด้าน ดังนี้

3.2.1 ด้านความรับผิดชอบ

3.2.2 ด้านความซื่อสัตย์

3.2.3 ด้านความเสียสละ

3.2.4 ด้านการประหยัด

3.2.5 ด้านการมีระเบียบวินัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนนักศึกษาอาชีวศึกษา
2. เพื่อกำหนดแนวทางในการพิจารณาคัดเลือกผู้สำเร็จการศึกษาด้านอาชีวศึกษา
เข้าทำงานในสถานประกอบการ

สมมติฐานของการวิจัย

1. นักเรียน นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ชั้นสูง มีคุณธรรม จริยธรรมแตกต่างกัน
2. นักเรียน นักศึกษาที่เรียนในประเภทวิชาต่างกัน มีคุณธรรม จริยธรรมแตกต่างกัน
3. นักเรียน นักศึกษาที่มีผลการศึกษากัน มีคุณธรรม จริยธรรมแตกต่างกัน
4. นักเรียน นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน มีคุณธรรม จริยธรรมแตกต่างกัน

นิยามศัพท์เฉพาะ

คุณธรรม หมายถึง ลักษณะนิสัยที่ดีงามที่ได้ประพฤติปฏิบัติเป็นประจำเป็นประโยชน์
ทั้งต่อตนเองและส่วนรวม

จริยธรรม หมายถึง แนวทางของการประพฤติตนให้เป็นคนดี เป็นประโยชน์ต่อตนเอง
และส่วนรวม สามารถแยกแยะได้ว่าสิ่งใดดี สิ่งใดควรละเว้น

นักศึกษา หมายถึง ผู้ที่ศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 และผู้ศึกษา
ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีที่ 2 ที่ศึกษาอยู่ในประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม
พาณิชยกรรม คหกรรม

อาชีวศึกษา หมายถึง การเรียนสายอาชีพ ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม
คหกรรม

วิทยาลัยเทคนิค หมายถึง สถานศึกษาที่เปิดสอนวิชาชีพ หลักสูตรประกาศนียบัตร
วิชาชีพและหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ซึ่งอยู่ในสังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 7
จำนวน 9 แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร วิทยาลัยเทคนิคพิจิตร วิทยาลัยเทคนิค
พิษณุโลก วิทยาลัยเทคนิคสองแคว วิทยาลัยเทคนิคเพชรบูรณ์ วิทยาลัยเทคนิคนครสวรรค์
วิทยาลัยเทคนิคแม่วงก์ วิทยาลัยเทคนิคอุตรดิตถ์ วิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย

กรมอาชีวศึกษา หมายถึง หน่วยงานที่ดูแลการจัดการเรียนการสอนวิทยาลัยเทคนิค

เขตการศึกษา 7 หมายถึง ห้องที่ซึ่งแบ่งออกเป็นพระราชกฤษฎีกา กำหนดเป็นเขต
การศึกษาเพื่อให้มีหัวหน้าส่วนราชการประจำเขต และเหตุผลพิเศษของทางราชการเพื่อปฏิบัติ
และดำเนินการด้านวิชาการ ซึ่งประกอบด้วยจังหวัดต่าง ๆ 8 จังหวัด คือ นครสวรรค์
กำแพงเพชร พิจิตร พิษณุโลก สุโขทัย อุตรดิตถ์ เพชรบูรณ์ ตาก โดยมีพิษณุโลกเป็นที่ทำการเขต

ความรับผิดชอบ หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความพากเพียร ความละเอียดรอบคอบ ยอมรับผลการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามความมุ่งหมายทั้งพยายาม ที่จะปรับปรุงการปฏิบัติหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้น

ความซื่อสัตย์ หมายถึง การประพฤติปฏิบัติอย่างเหมาะสมและตรงต่อความเป็นจริง ประพฤติปฏิบัติอย่างตรงไปตรงมาทั้งกาย วาจา ใจ ต่อดตนเองและผู้อื่น

ความเสียสละ หมายถึง การละความเห็นแก่ตัว การให้แบ่งปันแก่คนที่ควรให้ด้วยกำลังกาย กำลังทรัพย์ กำลังสติปัญญา

การประหยัด หมายถึง การใช้สิ่งทั้งหลายอย่างพอเหมาะพอควร ให้ได้ประโยชน์มากที่สุด รู้จักระมัดระวังไม่ให้มีส่วนเกินเหลือทิ้ง รู้จักยับยั้งความต้องการให้อยู่ในกรอบและขอบเขต ไม่ฟุ่มเฟือย

การมีระเบียบวินัย หมายถึง การควบคุมความประพฤติปฏิบัติให้ถูกต้อง และเหมาะสมกับจรรยา มารยาท ข้อบังคับ ข้อตกลง กฎหมาย และศีลธรรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
Pibulsongkram Rajabhat University